

Sesida dals

Communitgà ils

Protocol nr.

13 da favrer 2023

16 da favrer 2023

103/2023

Dumonda Luzio

concernent l'indemnissaziun per la dezonaziun da surfatschas da construcziun pervia
da la revisiun da la planisaziun dal territori

Resposta da la Regenza

L'art. 5 al. 2 da la Lescha federala davart la planisaziun dal territori (LPT; CS 700) conferma il princip ch'è vegnì fixà gia en l'art. 26 al. 2 da la Constituziun federala (CS 101), numnadamain ch'ina instituziun publica sto indemnisar cumplainamain ina restricziun da la proprietad equivalenta ad in'expropriaziun, ch'ella chaschuna cun prender ina mesira planisatorica. Il legislatur ha pia stgaffì ina noziun unitara da l'expropriaziun materiala en il dretg federal, uschia ch'il chantun n'ha pli naginas libertads per disposiziuns d'indemnissaziun chantunalas divergentas. Particularmain èsi scumandà als chantuns da formular la noziun da l'expropriaziun materiala en moda pli generusa u da prevair indemnissaziuns pli autas che quai ch'il dretg federal resp. la giurisdicziun dal Tribunal federal prevesa (cf. Riva, Praxiskommentar RPG: Nutzungsplanung, Aemisegger ed auters [editurs], 2016, N 133 tar l'art. 5; sentenza dal Tribunal federal 1A.104/2000, consideraziun 5 cun ulteriuras infurmaziuns). Correspondentamain resorti gia da la missiva tar l'emprima etappa da la revisiun da la LPT (LPT 1), ch'i pon resultar – en cas da dezonaziuns – eventualas pretensiuns d'indemnissaziun *pervia da l'expropriaziun materiala* (Fegl uffizial federal 2010 1079). En la missiva tar la revisiun da la Lescha davart la planisaziun dal territori per il chantun Grischun (LPTGR; DG 801.100) da l'onn 2018 è quai alura vegnì exprimì anc pli cleramain, numnadamain «ch'i na dat [...] nagins dretgs d'indemnissaziun sut il nivel da l'expropriaziun materiala da vart da las proprietarias e dals proprietaris da bains immobigliars dezonads» (carnet nr. 5/2018-2019, p. 397). L'aggiunta 5 da la missiva cuntegna ultra da quai in feagl d'infurmaziun concernent l'obligaziun d'indemnissaziun en cas da dezonaziuns (expropriaziun materiala). Questas infurmaziuns èn vegnidas discutadas pliras giadas durant las debattas parlamentaras dals 24 e 25 d'october 2018. Gia en la debatta d'entrada èsi vegnì constatà che «dezonaziuns che adem-pleschan ils criteris da l'expropriaziun materiala vegnan indemnissadas, tut las autras betg» (votum Jochum, protocol dal Cussegl grond da l'october 2018, p. 386). Ils criteris rigurus per in'expropriaziun materiala e l'avertiment da faussas aspectativas

èn vegnids numnads cleramain (cf. votum Hug, protocol dal Cussegl grond da l'october 2018, p. 436). Las commembras ed ils commembers dal Cussegl grond ed il public interessà eran pia infurmads davart la situaziun giuridica.

La dumonda, schebain ina mesira planisatorica chaschuna in'obligaziun d'indemnizaziun pervia da l'expropriaziun materiala, vegn giuditgada a maun da differents criteris ch'èn vegnids svilupads da la giurisdicziun. Centrals en quest connex èn en spezial ils trais suandants puncts: a) il grad d'avertura da la parcella che duai vegnir dezonada (madiranza da construcziun): pli grond ch'il grad d'avertura è, e plitgunsch che la giurisdicziun affirmescha in'expropriaziun materiala; b) la confurmitad dal plan da zonas vertent cun il dretg federal: l'autorisaziun da bajegiar preexistenta po vegnir validada sco garanzia essenziala da la proprietad mo, sch'ella sa basava sin ina planisaziun d'utilisaziun che correspunda a la LPT; c) la durada d'accumulaziun: pli ditg che la proprietaria u il proprietari d'ina parcella tegn en reserva terren enzonà, e plitgunsch ch'ina expropriaziun materiala vegn negada, cunzunt perquai che mintgina e mintgin sto far quint ch'il plan da zonas vegnia examinà suenter la scadenza d'ina perioda da planisaziun.

Il criteris numnads ston vegnir controllads en il cas singul resguardond las circumstanças concretas. Pervia da quai na pon ins betg trair conclusiuns generalas per cas futurs. I na po pia betg vegnir eruì en general, cura ch'ina dezonaziun chaschuna in'obligaziun d'indemnizaziun pervia d'ina expropriaziun materiala. La cumpetenzza per giuditgar l'expropriaziun materiala han dal rest las cumissiuns d'expropriaziun e las dretgiras (art. 98 al. 4 LPTGR).

Tar la dumonda 1: Sco explitgà pon pir las cumissiuns d'expropriaziun e las dretgiras eruir en il cas singul concret las proprietarias ed ils proprietari da las parcelas, che survegnan ina indemnizaziun. La Regenza na po betg far ina prognosa en chaussa.

Tar la dumonda 2: Ils documents menziunads qua survart tar la revisiun da la LPTGR da l'onn 2018 (missiva, protocol dal Cussegl grond) èn accessibels publicamain. Las vischnancas èn vegnidas infurmadas en moda cumplessiva e pon orientar detagliadamain – en il rom da planisaziuns localas concretas – las eventualas proprietarias ed ils eventuals proprietari da parcelas pertutgadas. Perquai è la Regenza da l'avis, ch'il public interessà saja vegnì infurmà suffizientamain, e ch'i na saja betg necessari, ch'il chantun communitgeschia anc ina giada.

En num da la Regenza

Il president:

Peter Peyer

Il chancelier:

Daniel Spadin